

LALIGABA salapo! Darbu sāk Latvijas Literatūras gada balvas ekspertu komisija

Jau šobrīd norit gatavošanās vienam no centrālajiem notikumiem Latvijas literatūrā – Latvijas Literatūras gada balvai (LALIGABA), kas ik pavasari tiek pasniegta izcilākajiem Latvijas rakstniecības autoriem, tulkotājiem un literatūras popularizētājiem. Jaunā ekspertu komisija sākusi 2026. gada literārā devuma izvērtēšanu. 2027. gada LALIGABA noritēs ar saukli “**LALIGABA salapo**”.

LALIGABA 2027 ekspertu komisijā turpmākos mēnešus strādās tulkotāja, redaktore un valodniece **Aiga Veckalne**, dramaturģe **Aiva Birbele**, rakstniece un dzejniece **Andra Manfelde** (komisijas priekšsēdētāja), dzejnieks un atdzejotājs **Dainis Deigelis**, rakstniece un publiciste **Guna Roze**, dzejnieks **Jānis Tomašs** un literatūrzinātniece **Zita Kārkla**. Plašāk ar ekspertu komisijas dalībniekiem iespējams iepazīties relīzes noslēgumā.

Šī gada LALIGABA vizuālo identitāti caurvij augšanas, sazarojuma un brieduma motīvi. Sauklis “**LALIGABA salapo**” aicina domāt par literatūru kā dzīvu, daudzveidīgu un nepārtraukti augošu pasauli, kurā līdzās jaunām balsīm un idejām pastāv jau nobriedušas literārās tradīcijas.

Ekspertu komisijas portretu autore ir fotogrāfe **Jūlija Dibovska**, kura savu ieceri raksturo šādi:

“Portretu koncepcijas pamatā ir cerība, ka latviešu literatūras pamatos ir auglīgs, sazarots un salapots, nedaudz tumšs un noslēpumains briedums ar nelielu melnholijas pieskaņu. Pagājušā gada literārās ražas vērtētājiem šajā pasaulē ir iespēja ieskatīties nopietni un godīgi. Liepa, vilkābele, irbene, pundurbērzs vai mežvīns, nomale vai centra parks – fona izvēli diktēja katras personības raksturs un iespējamais ikdienas maršruts.”

Latvijas Literatūras gada balvas tiks piešķirtas par labākajiem 2026. gadā publicētajiem literārajiem darbiem piecās pamatinominācijās:

- labākais dzejas darbs;
- labākais prozas darbs;
- labākais Latvijas autora oriģinālliteratūras darbs bērniem;
- labākais ārvalstu literatūras tulkojums latviešu valodā;
- spilgtākā debija literatūrā.

Darbus iespējams pieteikt arī papildu nominācijās:

- **spilgtākais darbs literatūras pētniecībā** – balva tiks piešķirta, ja ekspertu komisija uzskatīs, ka ir pietiekami liels konkurētspējīgu darbu skaits nominācijas izveidei;
- **spilgtākais darbs dramaturģijā** – šajā nominācijā tiek vērtētas atsevišķas grāmatā, rakstu krājumā vai periodiskajā izdevumā publicētas lugas, nevis izdevums kopumā. Balva tiks piešķirta, ja ekspertu komisija uzskatīs, ka ir pietiekami liels konkurētspējīgu darbu skaits nominācijas izveidei.

Tāpat tiek gaidīti pieteikumi speciālbai un balvai par **mūža ieguldījumu Latvijas rakstniecībā**.

Darbu pieteikšana

2026. gadā izdotos literāros darbus Latvijas Literatūras gada balvai var pieteikt līdz 2027. gada 8. janvārim. Līdz šim datumam jābūt iesniegtam vismaz pieteikumam un darba elektroniskajai versijai, savukārt grāmatu drukātos eksemplārus būs iespējams nogādāt līdz 2027. gada janvāra beigām.

Aicinām darbus pieteikt pēc iespējas savlaicīgi, lai ekspertu komisija varētu laikus uzsākt to izvērtēšanu.

Pieteikumi iesniedzami LU Literatūras, folkloras un mākslas institūtā – Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, Mūkusalas ielā 3, atstājot aploksnes, bandroles vai kastes ar norādi “Latvijas Literatūras gada balvai” uz galdiņa pie darbinieku ieejas no Valguma ielas puses. Par atstāto sūtījumu lūgums informēt, zvanot uz tālruni 28270431 vai rakstot uz e-pastu laligaba@gmail.com.

Pieteikumi iesniedzami brīvā rakstiskā formā, pievienojot divus darba izdevuma eksemplārus, kā arī nosūtot darba elektronisko versiju PDF vai EPUB formātā uz e-pastu laligaba@gmail.com. Ja vienā izdevumā publicēti vairāki konkursam pieteikti dramaturģiski darbi, nav nepieciešams iesniegt divus fiziskos eksemplārus par katru darbu.

LALIGABA jaunā mājaslapa

Pēc kiberuzbrukuma LALIGABA līdzšinējai mājaslapai ir izveidota jauna, drošāka tīmekļvietne: laligaba.lv. Šobrīd tā vēl atrodas izstrādes stadijā, un pakāpeniski tiek atjaunots arī iepriekšējo gadu nominantu un balvas laureātu arhīvs. Mājaslapas satura atjaunošana turpinās, lai apmeklētājiem atkal būtu pieejama pilnvērtīga informācija par balvas vēsturi un aktuālajām norisēm.

Jautājumiem par darbu pieteikšanu par Latvijas Literatūras gada balvu un darbu pieteikšanu: laligaba@gmail.com.

LALIGABA 2027 žūrijas eksperti tuvplānā

- **tulkotāja, redaktore un valodniece Aiga Veckalne:** tulko nozaru literatūru no čehu, slovāku un angļu valodas, arī dailliteratūru, viņas tulkojumu vidū ir Monikas Kompaņīkovas romāns “Piektā laiva” (2022) un Katarīnas Kucbelovas romāns “Aube” (2023); valodas un komunikācijas platformas “Pieturzīmes” veidotāja, kuras ietvaros popularizē valodas zināšanas sociālajos medijos, veido raidierakstu un vada valodas klubu; pasniedzēja un rakstiskās komunikācijas, vienkāršās un iekļaujošās valodas eksperte; 2015. gadā ieguvusi godalgu starptautiskajā Sūzanas Rotas tulkošanas konkursā;
- **dramaturģe Aiva Birbele:** Latvijas Kultūras akadēmijas Jura Rijnieka aktierkursa absolvente un Laura Gundara Dramaturģijas darbnīcas audzēkne; raksta lugas, scenārijus un stand-up tekstus, ir apvienības “Sieviešu standaps” dalībniece; viņas

luga "Koridors" (2009) nominēta Latvijas Literatūras gada balvai dramaturģijas kategorijā; 2010. gadā iestudēta viņas pirmā luga "Tāda es esmu";

- **dzejnieks un atdzejotājs Dainis Deigelis:** literatūrā debitējis ar dzejoļu krājumu "Dievs beidz" (2018), kas nominēts Latvijas Literatūras gada balvai spilgtākās debijas kategorijā; vēlāk iznākuši krājumi "Pilsētā mirstošas saules ēnā" (2020) un "Izdzīvojušie" (2024); piedalījies Gaļinas Rimbu dzejas krājuma "Kosmiskais prospekts" atdzejošanā, publicējis arī prozu un piedalījies dzejas slamos; viņa dzejā būtiska vieta ir sabiedrības kritikai, emocionalitātei un tiešai, spilgtai tēlainībai;
- **rakstniece, publiciste un kultūras pasākumu producete Guna Roze:** romāna "101. kilometrs. Padomju kauna zona" un romāna stāstos "Sadursme" autore, vairāku grāmatu sastādītāja un literārā redaktore; vairākkārt uzvarējusi konkursā "Kurzemes prozas lasījumi", regulāri publicējas laikrakstā "Kultūrzīmes", rakstot slejas, intervijas un grāmatu apskatus; Tukuma – UNESCO Literatūras pilsētas projektu vadītāja, "Jaunpils Rakstnieku pils" koordinatore un Tukuma Literātu apvienības vadītāja; Dzejas dienu akcijas "Sirds uz perona" un konkursa "Zemgales prozas fermentācija" projektu vadītāja; literatūrā meklē un apbrīno valodas un satura daudzslāņainību;
- **dzejnieks Jānis Tomašs:** literatūrā debitējis ar dzejoļu krājumu "Melnie darba cimdi" (2016), par kuru saņēmis Latvijas Literatūras gada balvu spilgtākās debijas kategorijā, Dzintara Soduma balvu un sabiedrisko mediju balvu "Kilograms kultūras"; vēlāk iznākuši dzejoļu krājumi "Smagatlētika" (2019) un "Maigajā cietumā" (2025); viņa dzejai raksturīgs ikdienišķās realitātes tēlojums, vienkāršrunas un izsmalcinātu vārdspeļu sintēze, blīvs metaforu lietojums;
- **literatūrzinātniece Zita Kārkla:** LU Literatūras, folkloras un mākslas institūta pētniece, kuras zinātniskās intereses saistītas ar sieviešu rakstniecību, feministisko literatūrkritiku un dzimtes reprezentāciju literatūrā; monogrāfijas "Iemiesošanās. Sievišķās subjektivitātes ģeoloģija latviešu rakstnieču prozā" (2022) autore; pētījumos pievērsusies latviešu rakstnieču prozai, īpašu uzmanību veltot ķermeniskuma, subjektivitātes un sieviešu pieredzes atainojumam literatūrā;
- **LALIGABA 2027 ekspertu komisijas priekšsēdētāja, dzejniece un rakstniece Andra Manfelde:** raksta dzeju, prozu un literatūru bērniem; pēc izglītības tēlniece, 2002. gadā absolvējusi Rīgas Dizaina un mākslas vidusskolu; par dzejas publikāciju žurnālā "Luna" saņēmusi Latvijas Literatūras gada balvas speciālbilvu (2003), savukārt par debijas dzejas krājumu "Tranšejas dievi rok" (2005) – Ojāra Vācieša prēmiju; plašu lasītāju ievērību guvusi ar autobiogrāfisko romānu "Adata" (2005), pēc kura motīviem tapusi tāda paša nosaukuma rokopera; sarakstījusi arī romānus "Dzimtenīte", "Virsnieku sievas", "Vilcēni" un "Kosmonauta iela", kā arī vairākus dzejas krājumus un grāmatas bērniem; par grāmatu "Kurš no mums lidos?" saņēmusi Latvijas Literatūras gada balvu.

—

Latvijas Literatūras gada balva (LALIGABA) ir viens no nozīmīgākajiem ikgadējiem notikumiem Latvijas literatūras nozarē. Tās mērķis ir nodrošināt literāro darbu profesionālu izvērtējumu un izteikt atzinību autoriem par gada izcilākajiem Latvijas rakstniecībā publicētajiem darbiem.

Balvu kopīgi organizē LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts, Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja un Latvijas Rakstnieku savienība.

Balvu atbalsta Latvijas Republikas Kultūras ministrija un Jelgavas tipogrāfija.

LALIGABA aktualitātēm iespējams sekot līdzi arī sociālajos medijos [Facebook](#) un [Instagram](#).